

Regionalna ekonomska saradnja

Otvoreni Balkan:

Šta privreda može da očekuje?

24. april 2023. godine

Istraživanje percepcije članova o zadovoljstvu i očekivanjima od regionalnih ekonomskih integracija po pitanju sve četiri slobode;

Trgovinska analiza merljivih efekata sprovođenja inicijative „Otvoreni Balkan“ – slobodno kretanje robe;

Analiza regulatornih prepreka za slobodno kretanje kapitala u regionu „Otvorenog Balkana“.

OČEKIVANJA OD REGIONALNIH INTEGRACIJA – VELIKA, ALI I DALJE NEISPUNJENA

- 9/10 kompanija očekuje koristi za svoje poslovanje od jačanja regionalnih ekonomskih integracija;
- Preporučuje se obuhvat **sve 4 slobode i svih tržišta WB6**;

Najznačajnije korisne mere iz oblasti trgovine robom **iz 2006. godine** – dijagonalna kumulacija porekla, bescarinska trgovina robom;

Najznačajnije korisne mere – vezano za trgovinu **prehrambenim proizvodima (NCB)**, a ključ uspeha vidi se u **značajnoj političkoj podršci**;

Efekti Akcionog plana za zajedničko regionalno tržište **CRM / Berlinski proces na poslovanje** - uglavnom nepoznanica za ispitanike.

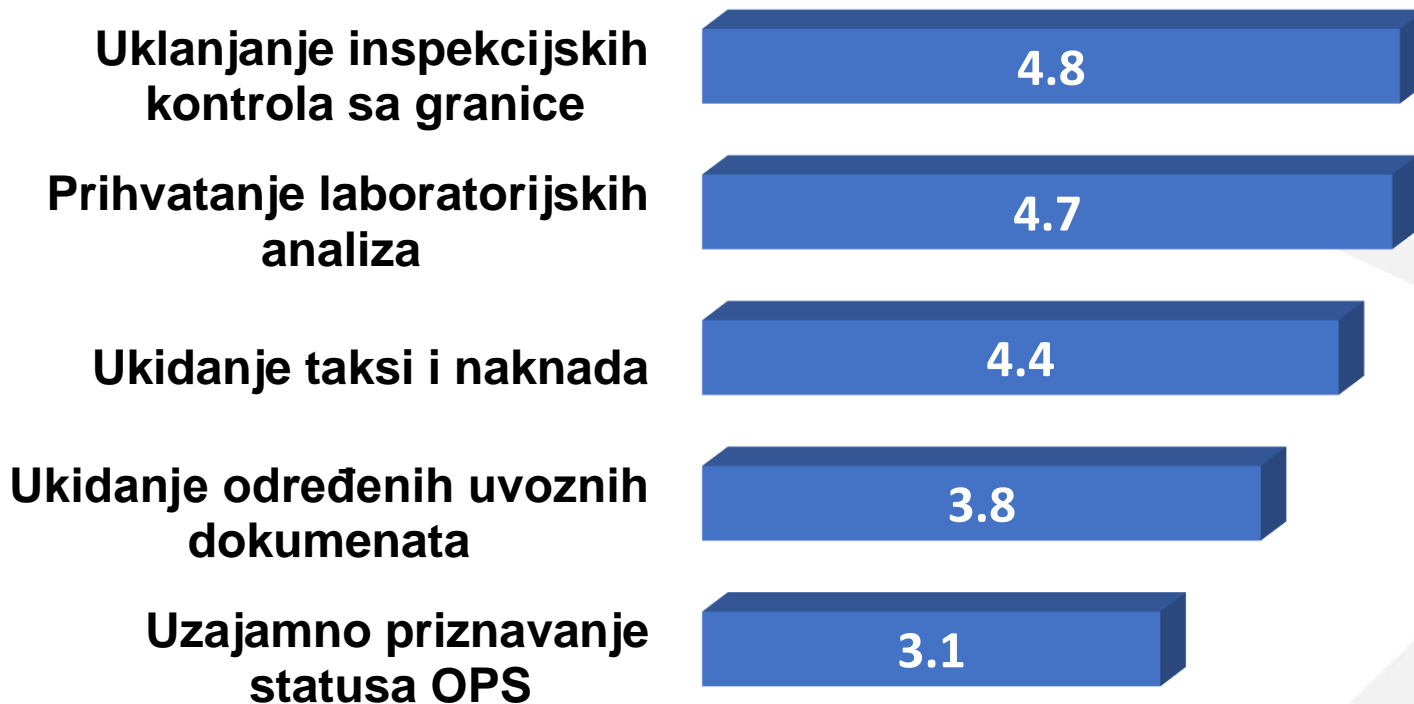
POSTIGNUĆA U PRVOJ GODINI PRIMENE INICIJATIVE „OTVORENI BALKAN“

- **Skraćenje vremena spoljnotrgovinskih procedura i transporta za robu biljnog i životinjskog porekla do 50%,**
- **Smanjenje troškova do 80%**

RAZMENA
POVEĆANA
28.9% (PKS)

Srbija prednjači u primeni sporazuma

POSTIGNUĆA U PRVOJ GODINI PRIMENE INICIJATIVE „OTVORENI BALKAN“

**Ratifikovani
sporazumi**

**Čeka se
početak
implementacije**

**VELIKO interesovanje
privrede za početak
primene**

**Nisu potpisani
obavezujući
sporazumi, već
MoR u oblasti
turizma i audiovizuelnih
usluga**

**Privreda
zainteresovana za
finansijske i
građevinske usluge**

**Nema
potpisanih
sporazuma**

**Privreda
zainteresovana
za liberalizaciju
tokova kapitala
u regionu**

OGRANIČENJA KRETANJA KAPITALA

UPOREDNI PREGLED DEVIZNIH PROPISA

Legenda: ■ Restriktivan režim

■ Dozvoljeno

■ Nije izričito regulisano

	SRBIJA	SEVERNA MAKEDONIJA	ALBANIJA
INTERPRETACIJA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pozitivistički pristup 	<ul style="list-style-type: none"> • Pozitivistički pristup 	
KREDITNI POSLOVI* – OGRANIČENJA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Restrikcije za izlazne kredite ▪ Ograničenja otplate i namena ▪ Ograničeno davanje obezbeđenja ▪ Fizička lica, preduzetnici, ogranci <p><i>*EU povoljniji režim</i></p>		
KREDITNI POSLOVI – IZVEŠTAVANJE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prethodno izveštavanje 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prethodno izveštavanje 	
GARANCIJSKI POSLOVI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ograničene vrste transakcija ▪ Fizička lica, preduzetnici, ogranci 		
PRENOS POTRAŽIVANJA I DUGOVANJA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ograničene vrste transakcija ▪ Fizička lica, preduzetnici, ogranci 		
PREBIJANJE POTRAŽIVANJA I DUGOVANJA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ograničene vrste transakcija ▪ Fizička lica 		
DEPOZITI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ograničeno uz izuzetke 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ograničeno uz izuzetke 	
CASH POOLING	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nije dozvoljen 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nije dozvoljen 	
PLATNI PROMET	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prethodne informacije potrebne 		
DONACIJE / GRANTOVI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nije regulisano za privredne subjekte 		
KONVERZIJA VALUTA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Albanski LEK nije konvertibilan 	<ul style="list-style-type: none"> • Albanski LEK nije konvertibilan 	
REPATRIJACIJA SREDSTAVA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Neophodna poreska potvrda 	<ul style="list-style-type: none"> • Neophodna registracija DI 	

PREDLOZI ZA BOLJE FUNKCIONISANJE INICIJATIVE „OTVORENI BALKAN“

- **Transparentnost** – 6/10 ispitanika u istraživanju percepcije tvrdi da nema dovoljno pouzdanih informacija o olakšanim procedurama, i da se informiše iz medija;
  - **Potrebno je redovno objavljivanje i ažuriranje tehničkih informacija o sporazumima, statusu ratifikacije i primene, akcionim planovima i kontakt tačkama**
- **Nekonzistentna primena sporazuma** – Uspostaviti strukturu upravljanja i praćenja primene sporazuma sa jasnim nadležnostima za unapređenje sprovođenja u okviru potpisnica i između njih (koordinacija upravljačkih struktura);
- Uspostaviti mehanizam za **rešavanje pritužbi privrede** na neadekvatnu primenu sporazuma u okviru potpisnica i između njih.

PREDLOZI PROŠIRENJA INICIJATIVE „OTVORENI BALKAN“

- **Slobodno kretanje robe** – proširenje obuhvata i uslova primene – ključni predlozi:
  - Proširiti primenjene olakšice na druge vrste robe;
  - Sistematično adresirati smanjenje taksi i naknada;
  - Unaprediti infrastrukturu i tehnologiju na graničnim prelazima;
  - Uskladiti zahteve za bezbednost, kvalitet i obeležavanje proizvoda;
  - Vlasnicima statusa OPS obezbediti prioritet u inspekcijskim pregledima.

- **Slobodno kretanje kapitala** – novi sporazum o olakšavanju kretanja kapitala koji bi adresirao postojeća ograničenja